

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ה' אלול תש"פ | דף היומי בבלי: עירובין טז | דף הכולל: שבת סו.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תק"ז עד סעיף ג'.
מוסר: אהבת חסד - אות ז' עד אות ח'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: אורחות חיים פתיחה עד יום ו

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

כשמרן הסטייפלער גירש את הגר"ח בריס מביתו... | האיטלקי שרוצה להיות יגוי של שבת' ב'הצלה' | האם אפשר למצוא משקפיים שצוללו לקרקעית הכינרת? | אל תבקשו פחות ממיליון דולר! | 1962

על דא ועל הא

משקרא הסטייפלער זי"ע בפתק שהגיש לו הגר"ח בריס זצ"ל את המילים: "הרופאים נותנים לו רק מספר ימים", להטה נפשו בקרבו והוא צעק עליו: "גיי ארויס פון מיין שטוב!" - צא מביתי!...

"וכל מאמינים שהוא כל יכול"

הזקוק לרפואה דחופה, כשהוא מוסיף לציין על-גבי הפתק את המצב הקשה ואת העובדה שהרופאים אומרים שלא נותרו לו אלא ימים ספורים לחיות עלי אדמות.

משקרא הסטייפלער את המילים: "הרופאים נותנים לו רק מספר ימים", להטה נפשו בקרבו והוא צעק על רבי חיים: "גיי ארויס פון מיין שטוב! גיי ארויס פון מיין שטוב!" (- צא מביתי!).

והיה רבי חיים הצדיק מספר את הסיפור פעם אחר פעם אחר פעם, כשהוא מלמד ממנו את מוסר ההשכל הנשגב: "הסטייפלער, עמוד הדביקות והאמונה, ראה בכל ביטוי של 'הרופאים אומרים', או 'הרופאים נותנים', ביטוי של כפירה ואפיקורסות ממש, לא פחות מכך ואולי אפילו יותר".

הדברים מדברים בעד עצמם ונחוצים כיום יותר מאי פעם - הנהנה אנו כבר מתכוננים ליום הדין הגדול והנורא. ועלינו לדעת שלא רופאים, ולא ביולוגים, לא ממציאים ולא חוקרים, אף אחד לא יגיד ולא יקבע ולא יחליט מה יהיה עם הנגיף. הנגיף, כמו

יקותיאל יהודה גנזל

איך אמר לי יהודי חסידי שורשי? "אתה יודע מה התרופה הטובה ביותר לקורונה? - הפיוט 'וכל מאמינים' שאנו עתידים לומר בעזרת ה' בימי ראש-השנה. כי מה הקב"ה רוצה מאתנו אם לא 'א ביסל'ע אמונה', מעט אמונה.

כשאומרים-שרים 'וכל מאמינים' בכוונה, בית אחר בית, פסקה אחר פסקה, מתמלאים באמונה חודרת עצמות להאמין שהכל מגיע מהבורא יתברך שמו שהוא קל אמונה, הטוב ומיטיב לרעים ולטובים, הסובל ומעלים עין מסוררים". לא בכדי היו חסידים מתבטאים: "כל פסקה ב'וכל מאמינים', שווה מיליון דולר!"

ונספר: הגאון והצדיק הירושלמי רבי חיים בריס זצ"ל סיפר, שבאחד הימים הוא עשה את הדרך מירושלים לבני-ברק, להיכנס אל מעונו של מרן הסטייפלער זי"ע, במטרה להזכיר לפניו יהודי השוכב על ערש דווי ונאבק עם מלאך המוות.

נכנס רבי חיים אל הסטייפלער שכבר היה אז כבד שמיעה, והניח לפניו פתק בו הוא רשם את שמו ושם אמו של החולה

כבר הגיד לי הגה"צ רבי בערל רכניצר שליט"א דומ"ץ חסיד
בעלזא בחיפה משמו של אביו: "אכן, מי שצווח דומה לכלב; אבל
מי שלא צווח - לא יקבל... בראש־השנה עלינו לנצל כל רגע,
לבקש ולבקש".
וכל מאמינים שהוא כל יכול - - -

(המבשר)

הבריאות והחיים, אינם נתונים בידי אדם. הכל בידי שמים. וכאשר
נעמוד לפני ריבון העולמים בראש־השנה נבקש ממנו: "ריבוננו של
עולם, הב לי חיים טובים! הב לי בריאות איתנה!"
ואם תאמר: הרי בזוהר־הקדוש כתוב נגד אותם אנשים
הצווחים ככלבים 'הב הב' ומבקשים בקשות אישיות מריבון
העולמים בראש־השנה?

קבל את גליון 'לקראת שבת' ישירות למייל
שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

הסיפור היומי

**"הצלה' הזו היא ארגון נפלא, אחי. הם באו להציל
אותי למרות שאין לי כל קשר אליהם. אני גוי
איטלקי... הייתי מצטרף אליהם אם הייתי יכול.
אולי אני יכול להיות 'שבת גוי' או משהו כזה..."**

"וראו כל עמי הארץ": סיפורו המרגש של עובד גוי בחברת 'פרנקס פלאמינג סאפלא' בניו-יורק

הוא מביא לנו סושי מדי פעם - שאריות מפגישות או משהו כזה.
אנשים טובים. בכל אופן, הוא רואה אותי מוטל בחוץ. הוא שואל:
'מה קרה?'

"אני אומר: 'זה כלום, קלקול קיבה'.

"הוא אומר: 'אני מתקשר להצלה'.

"אני אומר: 'אל תטריד אותם. זה קלקול קיבה'.

"הארי אומר: 'תראה - הם רק יבדקו אותך. אם זה כלום, כמו
שאמרת, הם פשוט יעזבו'.

"הארי מזעיק את 'הצלה'. הם באים במהירות כמו ברק. הם
מודדים הכל. הסוכר שלי נמצא ברמות ה-300 הגבוהות. לחץ
הדם שלי היה 240 מול 140. עברתי התקפת לב... הם לוקחים
אותי מיד לבית החולים.

"הם הצילו את חיי, וכך גם הארי. 'הצלה' הזו היא ארגון נפלא.
אחי - הם באו להציל אותי למרות שאין לי כל קשר אליהם. אני
גוי איטלקי..."

"כשחזרתי הביתה מבית החולים, יצאתי החוצה והרמתי את
מבטי לשמים והודיתי לה'. כשאתה עובד סביב אנשים טובים, זה
משפיע עליך. אתה יודע למה אני מתכוון? אני מודה לאלוקים
בכל יום על מה שנתן לי.

"כל אחד יכול להכניס חמישים דולר ל'פושקה'. אבל אלה
שמתנדבים, אלו שנותנים מזמנם בכל יום? - זו הצדקה האמיתית.
הייתי מצטרף אם הייתי יכול. אולי אני יכול להיות 'שבת גוי' או
משהו כזה..."

המשגיח הגה"צ רבי חיים פרידלנדר זצ"ל, מסביר (ספר חיי

הרב יאיר הופמן

קוראים לו 'פאולי', גוי איטלקי העובד בחברת 'פרנקס
פלאמינג סאפלא' בניו יורק - חברה השייכת ליהודים שומרי
שבת. פאולי עבר לאחרונה ניתוח מעקפים, ובסיפורו המעניין,
אותו שמע ורשם הרב יאיר הופמן, יש קידוש ה' גדול.

הדברים במקורם התפרסמו בשפה האנגלית, ומובאים כאן
בתרגום, אולי לא מדויק כל כך, על כן יסלחו לנו הקוראים אם
נפלו אי-אלו טעויות בפרטים הקטנים.

"אני עובד כאן כבר 24 שנה", סיפר פאולי. "תמיד עודדתי
אנשים שהגיעו למשרד שלנו להכניס כסף ל'פושקה' [קופסת
הצדקה] של 'הצלה' הניצבת כאן. פעם הציעו לי במשרד לבוא
אתם ל'ברביקיו' [ערב התרמה] של 'הצלה', איפה שהם אוספים
כספים. אבל אתה יודע, עדיף לתת לצדקה בעילום שם.

"אבל בסופו של דבר אני משתתף עכשיו כל שנה. אני גם נותן
להם בערך 180 דולר לחודש באמצעות עידוד אנשים שמגיעים
לכאן להכניס כסף ל'פושקה'. ביקשתי לשם כך רשות מאדון
פראנק [הבוס], הם אמרו שזה בסדר. הם אנשים טובים. רוברט
[אחד מהמנהלים] לומד את הדף [הדף היומי...] אתה יודע..."
וכך מספר פאולי על התקפת לב שעבר לפני זמן קצר.

"אני בעבודה, יצאתי החוצה להביא כמה ארגזים, ואז חשתי
כאבים חזקים. חשבתי שיש לי קלקול קיבה. זה קרה לי לפני כן
הרבה פעמים - וזה מה שחשבתי."

פאולי ממשיך: "אז הארי [אחד המנהלים] - אתה מכיר אותו,
נכון? הוא חתנו של מורדי סון. הם אנשים טובים... בכל אופן

נפש, בין אם מדובר בהקדשת זמן, בויתור על מאויים, ובוודאי בויתור על החיים בפועל - מראה עד כמה אנו מעריכים את קיום רצון ה'. זו המדרגה הגבוהה ביותר שניתן להשיג - קידוש השם. מתנדבי 'הצלה', מסיים הרב הופמן, עושים בדיוק את זה. הם משרתי ה' נאמנים, שכל מטרתם היא לקדש שם שמים ברבים ולהציל חיים.

חיים מועדים כרך ב' עמ' 35) מהו קידוש השם. הוא כותב כי מסירות נפש למצוה מבטאת את הכבוד והחשיבות שהאדם מייחס למילוי רצון השם. כאשר הוא ניצב בפני הזדמנות לעשות את רצון ה' - הוא מבטל את עצמו ואת רצונותיו שלו - וזו המשמעות של קידוש השם, שכן 'קידוש' פירושו הפרדה והבדלה - הפרדת עצמו מכל שאר הדברים שמושכים את האנושות, ועשיית רצון ה'. מסירות

הסיפור היומי

לפתע נשמטו משקפיו של ר' מאיר למים. הם היו בעלי מספר גבוה מאוד, וכעת הוא בקושי ראה. הוא ניסה לחפש במשך כמה דקות, אך לשווא. לא שייך למצוא משקפים שצללו לקרקעית הכנרת, ועוד בחוף עמוס מתרחצים...

בזכות שמירת עיניים

הכינרת גרמו להם להתעכב עוד בדרך. וכידוע, כמו בכל מסלול, לקח לו גם זמן למצוא את המסלול עצמו. עד שמצאו אותו השעה כבר היתה קרובה ל-10 בבוקר.

הם התארגנו ליציאה למסלול, והחלו לצעוד בצוותא. לאחר כמה עשרות מטרים, מבחינה אשתי של ר' מאיר בקבוצת תיירים גדולה הצועדת לפנייהם, ההולכים בערבובייה וללא כל הפרדה. היא הסבה את תשומת ליבו לכך, והציעה לו לעקוף אותם מכיוון שביל אחר שהיה שם. הם עשו כך, אך גם שם התברר שיש קבוצה גדולה של בית ספר חילוני מעורב הצועדים בסמוך, ואין אפשרות להימלט מראיית מראות אסורות, גם אם יוריד את משקפיו.

ר' מאיר הבין במהירות שהמראות שהם עלולים לראות לא יוסיפו קדושה וטהרה לו ולילדיו הרכים, חכך בדעתו שתי שניות, והחליט: 'אנו חוזרים הביתה!' הוא הודיעה זאת לאשתו, שמהירה להסכים. הילדים התאכזבו מאד לשמוע על כך, אך החלו לצעוד בדרך חזרה, מאוכזבים ועצובים. ר' מאיר עודד אותם והסביר להם על חשיבותינו בתור בני מלכים ששומרים על עצמנו ולא מתנהגים ככל אדם פשוט. הוא הבטיח להם פיצוי והם התעודדו קימעא.

בדרך חזרה, החליט ר' מאיר לקחת את ילדיו שוב לכינרת, בתור פיצוי על ביטול המסלול. הם הגיעו לחוף 'כינר' הנפרד, וירדו מהרכב לכיוון החוף. ר' מאיר והילדים פנו לכיוון איזור הרחצה המיועד לגברים, ואילו אשתו פנתה לכיוון הנשים. זאטוטיו רחצו והשתובבו במים, ור' מאיר שחה קצת לכיוון העמוק יותר.

לפתע, בתנועה לא זהירה, נשמטו משקפיו של ר' מאיר למים. הוא הרכיב משקפיים במספר גבוה, וכעת הוא ראה בקושי. הוא ניסה לחפש במקום הנפילה במשך כמה דקות אך העלה חרס בידו. הוא חזר ללא משקפיו לילדיו שהמתינו לו בקידמת החוף. הוא חשב על גודל האבידה, על עלותן הגבוהה של המשקפיים

היה זה בבין-הזמנים של חודש אב התשע"א. ר' מאיר ורעייתו המתגוררים בקרית ספר, תכננו לצאת עם חמשת ילדיהם לטיול בן כמה ימים בצפון הארץ. לצורך כך הם ביררו על דירת נופש מאובזרת בעיה"ק טבריה, שתענה על צרכיהם.

לאחר כמה טלפונים הם מצאו דירה מצויינת וקבעו את מועד היציאה ליום שישי בבוקר. ליל שישי שלפניו, הגיע לעיר דרשן נודע ור' מאיר החליט להשתתף בדרשתו. הרב דיבר בין היתר בדרשתו על כך שהמטיילים יראי השמיים יזהרו מלהסתובב במקומות אשר יש שם ערבובייה ופריצות. הדבר מזיק לנפשינו ולנפש הילדים הטהורים, וחבל לאבד השקעה של שנה, שיורדת לטמיון בטיול מפוקפק אחד.

ר' מאיר לקח את הדברים לתשומת לבו. כשחזר לביתו סיפר לרעייתו את תמצית השיחה, ואמר לה גם על כך שהרב דיבר על שמירת העיניים במסלולים. נראה שהיא קיבלה את הדברים בהבנה מלאה.

בערב שבת קודש השכים ר' מאיר קום עם ילדיו, ונסעו לכיוון טבריה. הם הגיעו אליה בשעות הצהריים המוקדמות ופנו להתארגן בדירתם. אכן, הדירה היתה מושלמת: איזור חרדי, כיווני אוויר טובים ונוף לכינרת. הילדים צהלו ושמחו ופנו למנוחת הצהריים. השבת עברה עליהם בטוב ובנעימים, וכן גם הימים שלאחריה. הם פקדו את קברות הצדיקים שבטבריה, התפללו במירון ורחצו בכינרת.

ביום שלישי, היום האחרון לשהותם בצפון, תכנן ר' מאיר לקחת את ילדיו למסלול יפפה המיועד למשפחות, עליו המליץ לו ידיד טוב, כסיום מוצלח לנופש המשפחתי. לצורך כך הוא ביקש מהילדים לקום מוקדם ולהתארגן. בעוד ר' מאיר פונה עם ילדיו לתפילה בנץ, ארגנה רעייתו את הדירה והמזוודות. לאחר כמה עיכובים קטנים הם יצאו מהדירה, אך כמה פקקים באיזור

הוא נדהם מכך שמצא את המשקפיים בחוף כה עמוס מתרחצים, ושהם הגיעו עד אליו ממש, למרות שנפלו במרחק ניכר של כמה מטרים מהמקום שמצא אותם!

ההודאה שבליבו לקב"ה פרצה ועלתה לה. בהגיע הזמן יצאו מהמים, התלבשו ופנו לעבר המקום בו סיכמו להיפגש עם אשתו והילדות. הוא הודה להקב"ה שאשתו לא היתה שותפה באותם הרגעים הקשים והמביכים, וסיפר להם על הנס המיוחד לו זכה. כולם שמחו והתארגנו לנסיעה הארוכה מרוצים ועייפים. לאחר כמה שעות הגיעו לביתם בריאים ושלמים.

בערב, כשחזר ר' מאיר מתפילת ערבית, כל הבית היה שקט ורגוע. תכולת המזוודות כבר פורקה והוחזרה למקומה. ר' מאיר שאל את רעייתו, כשהוא לוגם מכוס הקפה שמזגה לו: "אני לא מבין רק במה זכיתי לסייעתא דשמיא כה מופלאה במציאת המשקפיים, לא מצאתי תשובה לזה. מה את אומרת?"

אשתו חשבה מעט, והשיבה: "נראה לי שכל זה הוא בזכות ההתגברות בבוקר בויתור המסלול, למרות אכזבתך ואכזבת הילדים..."

הוא הופתע, אך מיהר להסכים עימה בחיך... "ועוצם עיניו מראות ברע... מלך ביופיו תחזינה עינך תראינה ארץ מרחקים" (ישעיה לג, טו-יז)...

(גיליון 'קבלת שבת')

שאותם קנה לא מזמן, ושבעצם, מבלי זה, הם תקועים בחוף ללא אפשרות לצאת. בתור נהג נאסר עליו לנהוג ללא משקפיו, וגם אם ימצא טרמפ לכיוון העיר, הרי יום ג' היום, ועד שיגיע יהיה כבר אחה"צ, בו רוב החנויות סגורות. כל נהג שעבר פעם חוויה דומה, יודע עד כמה הדבר אינו פשוט. הוא הרגיש חסר אונים והתפלל לה' מקירות ליבו שהענין יסתיים בטוב ושיגיעו לביתם במהירות.

לאחר התפילה הוא נרגע קצת וחשב כיצד לכלכל את צעדיו. הוא החליט שאין טעם לצאת עכשיו מהמים, שכן עוד לא הגיעה השעה שקבע עם רעייתו. הוא החליט לחזור בכל מקרה למים, כשבמחו מהדהדת הגמרא בפרק 'אלו מציאות': "מנין לאבידה ששטפה נהר שהיא מותרת... שאבודה ממנו ומכל אדם"... כשנזכר בזה הוא התייאש יותר והרהר בעוגמה על התסבוכת אליה נקלע. ילדיו לא הבינו מה קרה, והוא שיתף אותם בקצרה מבלי להדאיג אותם. אחד מהם החליט לצלול קצת ולחפש מתחת למים את המשקפיים, אך ללא הועיל.

לפתע הרגיש ר' מאיר שחפץ מתכתי נתקע בין רגליו. הוא ניסה להסירו אך לא הצליח. הוא התכופף להרימו ולבדוק מהו, ולתדהמתו הרבה הוא מבחין במשקפיו האבודות...

הוא הודה לקב"ה על הסייעתא דשמיא המיוחדת לה זכה, ומיהר לשותף את ילדיו, ששמחו גם הם במציאת המשקפיים.

חדשות 'דרשו'

אין חנם כבעל הנסיון: לקראת המבחן המסכם השני אי"ה כ"ב באלול, ולקראת המבחן הראשון של 'קניין ש"ס' אי"ה לאחר החגים - הרב חיים שאול לוריא, מנבחי קניין ש"ס במחזור הקודם, מעניק מנסיונו האישי ללומדים הנמצאים בתחילת המסלול המאתגר

סדרת שיחות עם אנשים מופלאים הנבחרים על כל הש"ס | הרה"ח אהרן כהן

הפשטות והישרות בהן הוא מעביר את הדברים, מבעירה את הלב. כי אכן, לא בשמים היא.

איך הכל התחיל?

"האמת שאין לי תשובות ברורות לשאלה זו", משיב הוא בתום. "היה זה עם התחלת הש"ס במחזור הקודם בחודש מנחם-אב תשע"ג, במהלך המעמדים הדגיש מו"ר כ"ק מרן אדמו"ר מבעלזא שליט"א שגם אברכי כוללים צריכים ללמוד תכנית לימוד יומית, המועילה לשמור על קביעות הלימוד תמידים כסדרם, ובפרט בימי בין הזמנים וכדומה שאין בהם סדרי כולל. אז, בעצם החלטתי להצטרף לגינונו שלך מלך, לומדי הדף היומי, כשיחד עם זה ידעתי שאבחן בכל חודש בדרשו כי כך חונכתי - לומדים, נבחרים ויודעים.

הרכבת יצאה לדרך! מבטאים נבחי 'דרשו' את הרגשתם מול האתגר. החודש, ביום שישי כ"ב באלול יתקיים אי"ה המבחן המסכם השני על עוד מאה ועשרים דפי גמרא (ממסכת שבת נט. - עירובין כב:). כשאחר חודש החגים יתקיים ברוב סייעתא דשמיא המבחן הראשון במסגרת 'קניין ש"ס', על ידה יזכו אלפי-אלפי יהודים בשבע שנות השקעה בשינון וחזרות כסדר, לרכוש ידיעה נרחבת במרחבי ה'תלמוד בבלי' על אלפיים שבע מאות ואחד עשר דפי.

פנינו לשיחה מחכימה עם אחד ממאות בעלי-הנסיון המאושרים בעם, הרה"ג חיים שאול לוריא שליט"א מאשדוד, שזכה השנה עם סיום הש"ס להיבחן על הש"ס כולו בפעם אחת במבחן בכתב במסגרת 'קניין ש"ס'. מדהים בכל פעם מחדש לראות איך שהתורה מעדנת את לומדיה. כה מענגת היא השיחה.

כמו להבחין על כל הש"ס כולו ממש, בכל זאת למה לא להתחיל?
הרי לא תפסיד מזה כלום. לדעת חצי ש"ס או רבע, או סדר שלם,
זה בהחלט משהו אדיר בכל קנה מידה.

"אך ישנה עוד נקודה, שהיא חשובה וגדולה כשלעצמה. כל
מי שזוכה ומצטרף ל'קניין ש"ס', מאות השעות ה'מיותמות' בכל
חודש תשרי, בהפסקות וכדומה, ואף במהלך 'מכירת המצוות'
וכדומה; וכן בחודש ניסן בהם יש 'בין הזמנים' בכוללים, עם כל
העזרה בבית החשובה עד למאוד - ברגע שיודעים שיש מבחן
בסוף החודש, זה עוזר מאוד שהזמן לא 'ימרח' על הא ועל
דא ללא תועלת. החודשים הנ"ל נעשים כולם 'מלאים בתורה
ובמצוות', ב'ילכו מחיל אל חיל' - מניקיון וחיידוש הבית לפסח
לחיידוש ורענון מסכתא, מבניית הסוכה לחזרה על מסכת סוכה".

איך מצליחים להבחין במבחן אחד על כל הש"ס? שאלנו את השאלה הכי נשאלת.

"אין לי על זה תשובה מדויקת", הוא עונה בענוות-חן, כשהוא
מבאר: "כל אדם עם ה'ושננתם' שלו, אך בהחלט יתכן שמה שעזר
לי יעזור גם לאחרים, לכן שאשתדל להעביר מה שראיתי אצלי
מנסיוני.

"א. סיכום הלימוד. בשעת הלימוד לסכם כל הנלמד, אם לא
עושים כך, כשחוזרים על הדף אחר תקופה, הרי בראש עולה כמין
שלט מהבהב 'כאן יש בלגן'... אך אם סיכמת את הלימוד מיד
לאחר הלימוד, הדבר עומד בראש מסודר. בנוסף, הרי הסיכום
מאמץ את המוח (וזה אחת מהסיבות שאנשים מתרשלים בזה...)
ואז הלימוד מקוטלג ומסודר במוח כחשוב ביותר.

"ב. חזרה שבועית וחודשית. החזרות בשבוע/בחודש הראשון
נחוצות מאד להמשך הדרך, כי כמה שהדבר נכנס ועומד יותר ברור
בראש, אפשר בהרבה יותר קלות לחזור ולזכור בהמשך הדרך.

"ג. החזרה לפני מבחן 'קניין ש"ס'. במשך כל ימי השנה אני
מקדיש כשעתיים לחזור מסודר ברוגע יחסית וביסודיות, וזה
לדעתי הבסיס להצליח - לחזור כל הזמן ברוגע, ולקלוט את
הלימוד. בנוסף, בימים האחרונים ממש נהגתי לעבור שוב על כל
החומר.

"הסדר הנ"ל", מבקש הוא להדגיש, "היה טוב בשנים
הראשונות, כשמדובר היה במבחן על כאלף דף וכדומה. אכן
בהמשך כבר לא הייתי מספיק לחזור על כל החומר לפני כל מבחן
במשך חצי-שנה וכן בחזרה המהירה, על כן חילקתי את החומר:
חצי חזרתי בימי החורף לקראת המבחן של סוף ניסן, והחלק
השני הייתי חוזר בקיץ לקראת המבחן של סוף תשרי (כמובן
שניכר הבדל בין מה שחזרתי בחצי השנה האחרונה לבין החצי
שלא חזרתי עליו כעת, אך לדעתי זו הדרך למי שאין לו הזמן
להשקיע כל כך בתכנית זו).

כולם רוצים להצליח, מה עושים אם לא מצליחים?

"כבר אמר שלמה בחכמתו 'טובים השניים מן האחד... כי אם

"אם כי, בפירוש, על יותר מ'מבחן חודשי' לא חשבתי כלל.
אלא שבסייעתא דשמיא, בתחילת כל שלב חדש והתקדמות
זכיתי לשליח משמיא שדרבן אותי לא לעצור, רק להמשיך. כך
למשל, זכור לטוב ידידי הרה"ג דוד דירנפלד שליט"א, שבתחילת
המחזור אחרי כארבעה חודשי לימוד הציע לי שאגש למבחן
המסכם הראשון על 120 דף. למזלי, גם לשמע תגובתי שזה מדי
גדול עלי, לא נסוג והתפלא בקול; כיצד תיתן להזדמנות שכזה
לחמוק מידך?! כך שבזכותו הרגשתי חובה להשתתף...

"המבחנים נתנו לי סיפוק אדיר, עד ש'התמכרתי' ברוך השם
לטעם המתוק והסיפוק של ידיעת החומר. כך, למבחן הבא כבר
לא הייתי צריך תמריץ. בהמשך, הודו להשם, התמיכה מביתי
ובני המשפחה יחד עם עידוד החברים בשיטבל וכדומה, היתה
עבורי מנוע צמיחה. את ההצלחה 'למעשה' אני חב אפוא בראש
ובראשונה לכל הנ"ל, ושלי - שלהם הוא.

מהי אכן המעלה המיוחדת של המבחן המסכם על 120 דף?

"מבחן זה הוא בעצם התשתית והיסוד למבחנים הגדולים על
הש"ס, אך גם בפני עצמם הם חשובים מאד. זה נותן סיפוק רב
שאתה בעניינים ושולט בחומר. בנוסף, השינון והחזרה על החומר
מדי כמה חודשים מרעננים מאוד את הלימוד בראש ובמח. אגב,
הוא מציין, "כיום זה כבר ידוע ומומלץ על פי המחקרים לרענן
את הלימוד כל כמה חודשים. אמנם במבט ראשון זה נראה גדול
וקשה, אך זה בהחלט בהישג יד ושווה לכל נפש".

אחר כך המשכת למבחנים הגדולים של קניין ש"ס...

"אליבא דאמת, הוא משתף בכנות, "למבחן הראשון הגעתי לא
מוכן כפי שצריך, כיוון שרק כחודש לפני המבחן הראשון בתוכנית
'קניין ש"ס' קיבלתי מכתב שאני זכאי להיכנס למסלול הזה, ורק
אז שמעתי והתוודעתי לפרטי התכנית המיוחדת. המבחן הראשון
היה על הלימוד מתחילת הש"ס בסך 240 דף... אחר כך, קלטתי
את הרעיון הגאוני והפשוט כל כך, שכל הזמן הולכים ומתקדמים
ברכישת הש"ס כפשוטו, כשבמבחן השני אחר חצי-שנה כבר
נבחנו על עוד 180 דף, בסך הכל 420 דף, עד שזכינו להגיע השנה
למוצאי השבת המאושר בחיי, בו נבחנתי על כל הש"ס כולו בפעם
אחת".

מהי התועלת במבחנים הגדולים האלו?

"בראש ובראשונה", הוא מקדים, "אולי לא מתאים שאני אומר
זאת, אך נראה לי שהאמת צריכה להיאמר: ידיעת התורה היא
חיוב על כל ישראל. מהפסוק 'ושננתם לבניך' על החיוב ללמוד
תורה, דרשו חז"ל, ושננתם - שיהיו דברי תורה מחודדים בפיהך,
שאם ישאלך אדם אל תגמגם אלא תאמר לו מיד...
"אם כן מהי בכלל השאלה 'מה התועלת'?! הרי רק כך זוכים
להגשים את השאיפה של כל יהודי 'לדעת את הש"ס'. אמנם,
האמת היא, שגם מי שחושב שאינו יכול להגיע להישגים גדולים

ש"ס', אשר כשמו כן הוא - הלומדים משקיעים שעות-על-גבי- שעות לזכות לדעת את הש"ס, באמצעות מסגרת מבחני 'דרשו', כשהכולל בנוי בצורה מיוחדת המסייעת במאוד-מאוד להצליח; "בכל יום ישנו 'מבחן סיכום' על הלימוד היומי, בכל שבוע יש 'מבחן מסכם', ובנוסף יש סדרי לימוד וחזרות נוספות שלא בשעת הכולל למבחן המסכם על מאה ועשרים דף. כך, זה מכבר התחילו לשנן ולחזור בסדר מיוחד לקראת המבחן הראשון ב'קניין ש"ס' על כ-270 דפי הגמרא הראשונים, שיתקיים בסייעתא דשמיא אחר חג הסוכות תשפ"א.

"ברוך השם", מסיים הוא בהתלהבות, "נראה בחוש גם בכולל וגם מכלל התגובות שאני שומע מחברים שהצטרפו לשינון הש"ס, שהדבר ישים ומציאותי, כשכל מי שמשקיע כסדר בסיכום הלימוד, ואחר כך בשינון וחזרות, זוכה ורואה הצלחה בלימודיו. הרבה הצלחה!"

שליחת תגובות לכותב המאמר: a0533185209@gmail.com

יפלו, האחד יקום את חברו'. כשנמנים בתוך קבוצה ויש תמיכה, כמו הרעיון המבורך שעשו עכשיו בכינוסי 'לפאר ולרומם' בגיבוש כלל הלומדים שהשקיעו ונבחנו במבחן המסכם על המאה ועשרים דף הראשונים; או כשמשתפים את בני המשפחה, כל זה מועיל ונותן הרבה כח להמשך הדרך. בנוסף בל נשכח: כשיש לך 'יעד' ואתה יודע שזו הדרך ואנשים אחרים עושים את זה ומצליחים - אתה מתאמץ ומתעקש, וכבר הובטחנו מפי חז"ל יגעת ומצאת תאמין!

"לצד זה, הסיפוק האדיר לא נותן ליפול. אישית", מציין הוא בכנות, "לצערי עדיין אינני 'ש"ס איד', אבל אני יודע שהפכתי להיות עם הארץ יותר קטן ב"ה, ואני מרגיש שאני בדרך הנכונה. כך, שאף אם לא מצליחים לדעת את הש"ס ממש במחזור אחד, אז בסייעתא דשמיא אחר המחזור השני וודאי יכולים כבר יותר". לסיום מציין ר' חיים שאול בסיפוק ובשמחה. "זכינו ובעירנו אשדוד נפתח השנה, עם התחלת המחזור החדש, ע"י ידידנו הרה"ג דוד דירנפלד שליט"א כולל 'קניין

קול העם

השעה היתה אחת וחצי בלילה, ולפנינו שעה של הליכה. חשבתי להזמין מונית, אך לפתע הבחנתי ברכב שמאותת לנו באורות. נעצרנו, והנהג, אברך חסידי, יצא מהרכב וביקש שנתקרב אליו. השאלה שלו הפתיעה אותי לגמרי...

כי יקרא קן ציפור לפניך

נדהמתי. איך הוא יודע מה מעיק עלי? השבתי לו: אכן, אנחנו נשואים כבר כמה שנים ועדיין מצפים לישועה. "אסביר לך למה שאלתי", פתח האברך. "יש לי חביבות מיוחדת למצוות שילוח הקן, ומפעם לפעם אני יוצא לחפש קן. לא מזמן ראיתי קן בין העצים כאן, וחשבתי לזכות את קרוב משפחתי שמצפה לילדים. הערב, בלי שום הסבר, הרגשתי דחף לבוא ולראות את הקן, ואז אני רואה אותך כאן". החסיד הראה לי את הקן וכבר ארגן לי כיסא ומקל. "תעשה מצוות שילוח הקן ותיוושע".

קיימתי את המצווה, גירשתי את האמא ולקחתי את האפרוחים. בכיתי מרוב התרגשות. הרגשתי כי זו עת רצון. העיתוי המיוחד, הצירוף המדהים הזה שרק הקב"ה יכול לצרף - שאחר חצות הלילה, באזור לא חרדי, מופיע אברך חסידי ומציע לי לקיים את הסגולה שחיפשת.

העניין לא הסתיים בזה. האברך הביא כוס יין ורקד איתי יחד להודות לה' על המצווה הנדירה. מה אשיב לה', אין עוד מלבדו, יהי רצון שבזכות הפרסום נוכל לפרסם גם את החצי השני של הסיפור, ונזכה כולנו לישועות.

(גיליון השגחה פרטית)

זה שנים שאנחנו מצפים לזרע של קיימא. סגולות רבות עשינו, תפילות רבות התפללנו, נפתולי אלוקים נפתלנו, ועדיין לא נושענו. לאחרונה שמעתי שמצוות שילוח הקן היא סגולה לבנים, כמו שנאמר: "שלח תשלח... ואת הבנים תיקח".

אני גר באשדוד, ושם נדיר יותר למצוא קיני ציפורים. תרתי אחרי קן ולא מצאתי. האווירה בבית היתה קשה. אני לא מאחל לאף יהודי להרגיש מה זה לחכות ולעמוד שוב ושוב מול האכזבה. שלא תדעו לעולם באילו ייסורים כרוכה תקופת הציפייה.

באותו יום הרגשנו שהאווירה בבית דחוסה וטעונה, וכדי להקל על עצמנו החלטנו לצאת לנשום אוויר. הלכנו כברת דרך עד לגינה שכוחה בקצה העיר, שהינו שם כמה שעות, מה שהתברר, בחסדי השם, כהחלטה נבונה ומיטיבה. יצאנו מחוזקים בהרגשה כי אבינו אב הרחמן הוא, לא יעזבנו ולא יטשנו, רק נתחזק באמונה ובטחון, והישועה בוא תבוא.

עתה חשבנו איך לחזור הביתה. השעה היתה אחת וחצי בלילה, ולפנינו שעה של הליכה. חשבתי להזמין מונית, אך לפתע הבחנתי ברכב שמאותת לנו באורות. נעצרנו, והנהג, אברך חסידי, יצא מהרכב וביקש שנתקרב אליו.

השאלה שלו הפתיעה אותי לגמרי: "כמה זמן אתם נשואים?..."

”כמה נואלו הרבה מבני אדם שטבעם תמיד לדרוש מחבריהם מה דיבר פלוני אודותם”

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

קבלת רכילות, דהוא אסור, והוא חוטא ומחטיא את חברו...”
הדברים אמורים לגבי הצד המפציר, ומה יעשה אותו חבר
הנתון ללחץ ההפצרות המרובות? בביאורים ומוספים מציינים
למה שכתב ה'חפץ חיים' לעיל בכלל א' סעיף ח': "ולענין מה
להשיב אם שואלו מה דיבר פלוני אודותי, תלוי בזה: אם יש לו
עצה להשיבו באופן שלא יהיה שקר גמור, וגם לא יהיה רכילות.
ישיבהו באופן זה ולא יוציא שקר מפיו. ואם הוא מבין שחברו לא
יקבל זה לתשובה, מותר לומר שקר גמור מפני השלום.”
ואף שלכאורה עדיף שישתוק ולא יאמר אפילו מקצת שקר,
יש שביאר (עלי באר) שאם ישתוק כאן יבין השואל מזה שפלוני
דיבר עליו וזה אבק רכילות, ועל כן הותר לדבר ולשקר במקצת
מפני השלום.

בסעיף ה' מכלל ה' בהלכות רכילות, מעורר ה'חפץ חיים'
”כמה נואלו הרבה מבני אדם שטבעם תמיד לדרוש מחבריהם
מה דיבר פלוני אודותם, ואפילו אם מידיעת דבר הזה אין נפקא
מינה להם על להבא. וכשהם אינם רוצים לגלות להם, מפצירים
בהם הרבה עד שמגלים להם מה דיבר פלוני אודותם. ויש באלו
הדברים גנאי, ומקבלים את הדבר לאמת גמור, ועל ידי זה נעשו
שונאים גמורים...”
וכותב רבנו בחומרת הדבר, שהרי אפילו אם היה חברו מספר
לו מעצמו, ללא שביקש, ואפילו היה זה דבר שנוגע לו להבא - היה
אסור לו להאמין בזה, רק לחוש. ואם אין הדבר נוגע לו על להבא,
אסורה אפילו השמיעה - "ועל אחת כמה וכמה לעמוד על חברו
ולהפצירו עד שיבוא המספר לכלל סיפור רכילות והשומע לאיסור

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מה הועילו האבנים שיעקב הניח אם הם היו רק סביב ראשו?

עירובין דף טז

פרוץ מרובה על העומד

שראשה מחוץ לבוץ עדיין תוכל לזעוק 'הצלה' ויבואו להושיעה,
אבל כשגם הראש נשקע בבוץ, אוי לה...
ולכן בצאת יעקב אבינו חרנה, לבית לבן הרמאי, נתיירא מפני
חיות רעות, וחשש מאד, כי מי יודע מה מצפה לו שם, על כן עשה
'שמירה מעולה' סביב לראשו, כי כל זמן שהראש לא 'שקע', עדיין
אפשר לו לאדם לזעוק לעזרה ולהצלה, אמר לו הרה"ק, כך גם
אתה, בצאתך לעבודת הפרנסה, הזהר על 'ראשך' לבל ישקע
בהבלי העולם הזה, ותשמור על ה'אמונה' שבמח, ובזה תנצל מכל
הבלבול והרע, ובכל עת ובכל זמן עדיין תהיה מקושר כראוי אל
ה' הוא האלוקים.

(באר הפרשה)

אחד מחסידי הרה"ק רבי יחזקאל מקאז'מיר זי"ע נכנס
אליו בשאלה, הוא נצרך לעזוב את שערי 'בית המדרש' לעסוק
על המחיה ועל הכלכלה, ורב פחדו מהבלבול השורר בשווקים
וברחובות.
אמר לו הרה"ק כתיב 'ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו',
וברש"י, 'עשאן כמין מרזב סביב לראשו, 'שירא מפני חיות רעות'.
והדבר תמוה, וכי איזו שמירה היא לשים גדר אבנים רק סביב
הראש, הלא 'פרוץ מרובה על העומד' - באשר כל גופו אינו שמור
מן החיות והמזיקים, אלא, משל לציפור שנפלה לתוך ביצה והחלה
לשקוע בה יותר ויותר - אם כנפיה עדיין לא טבעו, בידה לצאת
מהבוץ על ידי כנפיה, ואם גם כנפיה טבעו בתוככי הבוץ, כל זמן

האם מותר לכתחילה לבטל איסור בהיתר?

שלא די בכמות ההיתר בכדי לבטל את האיסור. השולחן ערוך הביא את שתי הדעות, ונקט לעיקר כדעת המתירים, והרמ"א מחמיר כדעת האוסרים, ואף במקרה שכבר התערב במעט היתר.

[משנ"ב תקז, ז; ביאורים ומוספים דרשו, 4]

דין 'ביטול ברוב' באיסור דאורייתא, אינו אלא בדיעבד, כלומר, שהתערב האיסור בהיתר מאליו, אך אסור לערבם בידיים. דין זה נקרא: "אין מבטלים איסור לכתחילה". ובאיסור דרבנן - נחלקו הפוסקים אם מותר לבטלו בידיים; ויש מתירים זאת רק במקרה שהאיסור כבר התערב במעט היתר, אלא

באיזה מקרה מותר לכל הדעות לבטל איסור בהיתר?

מעורב במעט היתר לפני ביטולו בידיים, וכן שהאיסור לא יהיה ניכר בתערובת. ויש אומרים שאף אם כל איסור דרבנן אסור לבטלו בידיים, איסור כזה מותר לבטל אף כשהאיסור לא היה מעורב בהיתר, והוא ניכר בתערובת.

[שו"ע תקז, ב, משנ"ב ז-ח, שעה"צ יז, וביה"ל ד"ה שלא]

כאמור: השולחן ערוך והרמ"א נחלקו אם מותר 'לבטל' איסור דרבנן בידיים. אולם, במקרה שההנאה הייעודית מהחלק של האיסור המעורב בתערובת, מגיעה לאדם לאחר שהאיסור כבר כלה - כגון עצים המיועדים לחימום, שההנאה מחומם היא לאחר שריפתם - מותר לכל הדעות לבטלו בידיים. אך לדעת הרמ"א, אין ההיתר אלא כאשר האיסור כבר היה

האם מותר להשתמש במיחם גדול ביום טוב?

המיותרים מיועדים גם למוצאי יום טוב. (דין זה מתייחס למיחמים העתיקים, ויש לברר את הדין ביחס למיחמים שבזמננו). ובהתאם לתנאים האמורים, מותר גם להשתמש בתנור עצים גדול לבישול ולאפייה ביום טוב, למרות שהסקתו דורשת חימום מספר רב יותר של עצים, וטירחה רבה יותר. וראה עוד במקורות.

[שו"ע תקז, א, ומשנ"ב א רד; וראה שם ג, ושעה"צ ט]

מותר לחמם מים במיחם גדול ביום טוב, אף כשהוא דורש חימום מים בכמות גדולה; ובתנאי שאכן הכמות הגדולה של המים נצרכת, או שאין אפשרות לחמם במיחם קטן. אולם, כשאין צורך במיחם גדול, וקיימת אפשרות להשתמש במיחם קטן - אין להשתמש במיחם הגדול, מאחר והשימוש בו דורש טירחה רבה יותר, וכן עלול להביא לידי חשד שהמים

* מלאכת 'הוצאה' - העברה מרשות הרבים לרשות היחיד, ולהיפך, ו'טלטול' ברשות הרבים - מותרת ביום טוב אף שלא לצורך 'אוכל נפש', אבל שלא לצורך יום טוב כלל, אסורה.
* מי שיש ברשותו חלות ליום טוב, ומעונין בפת חמה - רשאי לאפות חלות נוספות ביום טוב. וכמו כן, אף מי שיש ברשותו חלות טריות - אם הוא מעונין בחלות ממין אחר של דגן, מותר לו לאפותן.
* השוחט בהמה טהורה (בארץ ישראל, והיו שהידרו לעשות זאת גם בחוץ לארץ), צריך לתת לכהן את הזרוע, שהיא הרגל הקדמית הימנית, הלחיים, והקיבה. והבהמה מותרת באכילה גם לפני נתינתן.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

באיזה מקרה אוכלים 'מרור' בתחילת ה'סדר' ו'כרפס' אחרי המצה?

אכילת המצה יטבול מעט מהיִרק במי מלח - כנהוג ב'כרפס' - ויאכלנו לשם 'כרפס', כלומר לשם טיבול שני הנדרש בלילה זה מלבד טיבול המרור בחרוסת. ולדעה זו, ניתן לבצע את הטיבול הנדרש ל'כרפס' בטבילת ה'כורך' בחרוסת (ראה שו"ע לעיל, א), ואין צורך בטיבול נפרד.

[שו"ע תעה, ב, ומשנ"ב כו-כח]

אדם שיש ברשותו בליל הסדר רק ירק אחד, הראוי לקיום מצות מרור, ואין בידו ירק נוסף לצורך ה'כרפס' - לדעת השולחן ערוך יברך עליו לאחר הקידוש 'בורא פרי האדמה' ועל אכילת מרור, ויאכל פחות מ'כזית' לשם 'כרפס', ולאחר אכילת המצה יטבול 'כזית' בחרוסת ויאכלנו לשם מצות מרור. ויש אומרים, שלאחר הקידוש יקיים את מצות המרור, ולאחר

הלוח היומי

ה' באלול | רבי אברהם חיים ב"ר אהרן ראטה זצ"ל, אדמו"ר משומר אמונים ובעל חוקי חיים

בשנת ג' אלפים של"ד, 25 שנים לפני חורבן הבית, נתנבא יהזקאל הנביא על חורבן ירושלים "וגם אני אעשה בחמה, לא תחוס עיני ולא אחמול... וקראו... ולא אשמע אותם" (יהזקאל ח' - י"א).

בשנת ד' אלפים תת"ס, במהלך מסע הצלב הראשון בארץ ישראל, סיימו החיילים הנוצרים את כיבוש העיר ירושלים לאחר מצור ארוך וביצעו טבח אכזרי ונורא בתושביה היהודים והמוסלמים של העיר.

יארצייט:

שע"ג: רבי דוד ב"ר שלמה גאנו זצ"ל, מפראג, בעל צמח דוד, מגן דוד, נחמד ונעים.

תרנ"ד: רבי משה ב"ר כליפא עידן זצ"ל, מחכמי ג'רבא ובעל תפארת משה.

תרע"ח: רבי דוד צבי שלמה ב"ר אלעזר מנחם מנדל בידרמן זצ"ל, אדמו"ר מלעלוב.

תרע"ט: רבי שלמה ב"ר חיים דב שטענצל זצ"ל, ר"י ואב"ד סוסנוביץ, רבה של צ'לדז, ובעל קהלת שלמה ובית שלמה.

תשע"ב: רבי אברהם חיים ב"ר אהרן ראטה זצ"ל, אדמו"ר משומר אמונים ובעל חוקי חיים.

יארצייט הרה"ק רבי אברהם חיים ב"ר אהרון ראטה - האדמו"ר מ"שומרי אמונים"
פטנט של היצר הרע

הרה"ק רבי אברהם חיים מ"שומרי אמונים" אמר: היצר הרע מבלבל לאדם שעדיין לא ראוי לעשות עבודת ה', וכדומה, או שמייאשו שעדיין לא שב מחטאיו ולא ראוי לעבוד את השי"ת, לכן צריך להתחזק במחשבה של "ועתה יגדל נא כח ה'", שבמצוה זו יגדל כח ה' ולא לחשוב מה שהיה קודם. והוסיף, היה כדאי לי לרדת לעולם הזה ולחיות 90 שנה בשביל פירוש יקר זה.

(גם אני אודך - שיחות מהאדמו"ר בעל ה'חוקי חיים' משומרי אמונים פרק ז)

אף אם יש בידינו עניינים הטעונים תיקון, נשתדל להתאמץ בקיום המצוות ולא נחשוב שאיננו "בעלי מדרגה"
להתחזק בקיום שאר המצוות בגלל החטאים שבידינו

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il